ISSN 2221-1217

ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ, ЗДОРОВ'Я І СПОРТ. 2017. №4(30). С. 74-81

PHYSICAL ACTIVITY HEALTH AND SPORT. 2017. №4(30). P. 74-81

УДК 796.035

СТАН І ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОЗДОРОВЧОГО ФІТНЕСУ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ (НА ПРИКЛАДІ НІМЕЧЧИНИ)

Любов ЧЕХОВСЬКА

Львівський державний університет фізичної культури, м. Львів, Україна, e-mail: lyubahock@gmail.com

Анотація. У статті розкрито стан і особливості функціонування оздоровчого фітнесу в Європі. Найвищі темпи зростання прибутків з фітнесу в Європі продемонстрували такі країни: Швейцарія – +5,8%, Німеччина – +4,6%, Фінляндія – +4,0%. Подано характеристику сучасного стану й особливості розвитку фітнесу в Німеччині: дохід, кількість фітнес-клубів, кількість членів у ньому, середню кількість фітнес-клубів у містах, міста Німеччини із найбільшою часткою активного населення, кількість працівників фітнес-індустрії тощо. Вивчення характеристики фітнес-індустрії Німеччини є доцільним з метою використання досвіду для розвитку потенціалу ринку фітнес-послуг в Україні.

Ключові слова: фітнес, Німеччина, стан, розвиток.

Постановка проблеми. Аналіз останніх досліджень та публікацій. Фітнес стає дедалі популярнішим у всьому світі. Найвищі темпи зростання прибутків з фітнесу в Європі продемонстрували такі країни: Швейцарія – +5,8%, Німеччина – +4,6%, Фінляндія – +4,0%, Швеція – +3,9% та Туреччина – +3,4% [1, 11, 15]. Щодо показників як членства, так і доходів, то майже дві третини всього європейського ринку становлять 5 країн: Німеччина (10 млн членів, €5 млрд доходу), Великобританія (9,3 млн членів, €5,1 млрд доходів), Франція (5,5 млн членів, €2,5 млрд доходів), Італія (5,3 млн членів, €2,2 млрд доходів) та Іспанія (5,1 млн членів, €2,2 млрд доходів) [12]. Оскільки Німеччина займає провідні позиції, власне характеристика її фітнес-індустрії є доцільною та заслуговує на вивчення з метою використання досвіду для розвитку потенціалу ринку фітнес-послуг в Україні.

Мета роботи – вивчити стан і особливості функціонування фітнес-індустрії в Німеччині.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Робота виконується відповідно до наукової теми кафедри фітнесу та рекреації Львівського державного університету фізичної культури «Технологія залучення населення до оздоровчої рухової активності» (номер держреєстрації 0117U003040).

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення наукової літератури, джерел та інформації світової мережі інтернет, документальний метод, метод системного аналізу, метод порівняння та зіставлення.

Результати дослідження та їх обговорення. Згідно з документами звітності IHRSA, встановлено країни, на які припадає 71% від загального доходу сфери фітнес-індустрії: США – 25800 000000$; Великобританія – 6228 000000$; Німеччина – 5357 000000$; Японія – 5158 000000$; Франція – 2654 000000$ тощо [14]. Як бачимо, Німеччина входить до трійки лідерів як за отриманням прибутку, так і за кількістю фітнес-клубів (на які припадає 67% кількості світових фітнес-клубів) (рис. 1) [2, 4, 5, 9].

© Чеховська Л., 2017

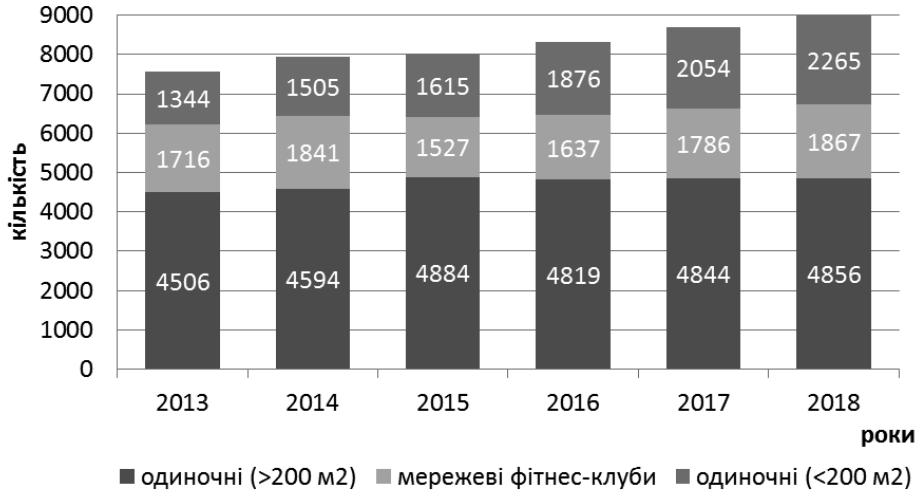


Рис. 1. Кількість різних видів фітнес-клубів (на початок року)

Так, на початок 2016 року функціонувало 8332 фітнес-клуби, на початок 2017 року – 8684, а на початок 2018 року – 8988. З них 4856 фітнес-клубів (54,02 %) були одиночними, 1867 (20,7 %) – працювали за франшизою, а 2265 (25,2 %) є мікроклубами (площа менше за 200 м^2). Їх наявність та розміщення, однак, є нерівномірним і різним. Очевидно, що ті регіони Німеччини, які мають найбільшу кількість мешканців, відповідно мають і найбільшу кількість фітнес-клубів. Так, у найбільш населеному регіоні Північний Рейн-Вестфалія проживає 18 млн людей і працює 1903 фітнес-клуби (22 %). Друге місце посідає місто Баварія із загальною кількістю 1635 фітнес-клубів (16,5 %), а третє – Баден Вюртенберг із 1251 клубом (14,4 %) [10, 13].

Слід зазначити, що роль мережевих компаній на німецькому ринку фітнес-послуг неухильно зростає, хоча кількісно на ньому, як і раніше, домінують підприємства малого бізнесу – на них припадає 75,6 % усіх фітнес-клубів. Однак понад третина всіх німецьких шанувальників фітнесу (37,7 %) тренується у великих клубах, що належать до тієї чи іншої мережі [7, 10].

Як було зазначено вище, забезпечення фітнес-клубами міст Німеччини є нерівномірним. Це підтверджує статистика щодо середньої кількості фітнес-клубів на 100000 населення у різних містах (10,6 по всій Німеччині) (табл. 1).

Таблиця 1

Середня кількість фітнес-клубів на 100000 населення [3, 10]

Регіони	Кількість фітнес-клубів
Hamburg/Гамбург	16,4
Saarland/Саар	13.0
Berlin/Берлін	11,7
Baden-Würtenberg/Баден-Вюртенберг	11,5
Bremen/Бремен	11,5
Bayern/Баварія	11,2
Rheiland-Pfalz/Рейнланд-Пфальц	11,1
Hessen/Гессен	11,1
Nordrhein Westfalen/Північний Рейн – Вестфалія	10,7
Schleswig-Holstein/Шлезвік-Гольштейн	10,1
Niedersachsen/Нижня Саксонія	9,7
Brandenburg/Бранденбург	8,6
Sachsen/Саксонія	8,3
Thüringen/Тюрінгія	7,8
Mecklenburg-Vorpommern/Передня Померанія	7,3
Sachsen-Anhalt/Саксонія-Анхальт	6,7

Логічною причиною збільшення кількості фітнес-клубів є зростання кількості споживачів фітнес-послуг (рис. 2).

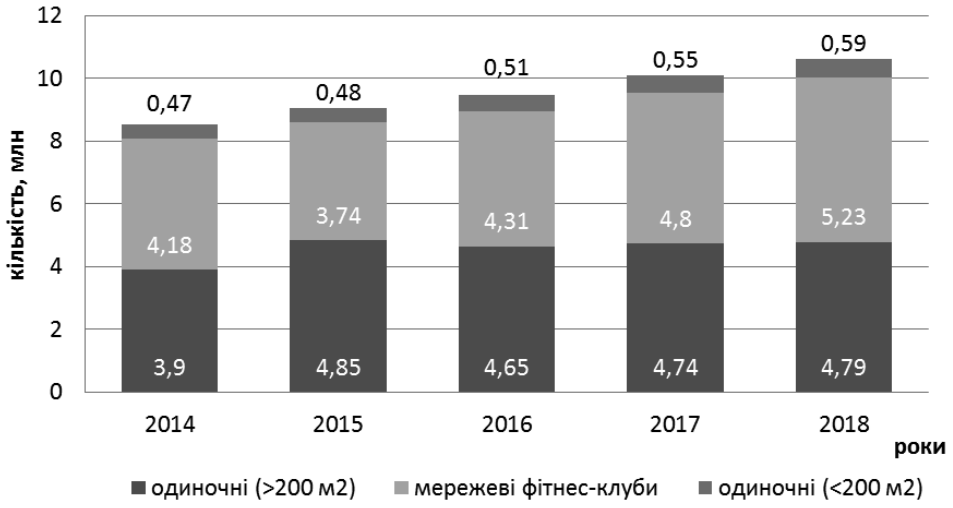


Рис. 2. Динаміка зростання кількості клієнтів фітнес-клубів [3, 10]

Отже, на початку 2017 р. було близько 10,08 млн споживачів фітнес-послуг. Приблизно однакова їх кількість займалася як в одиночних клубах (площею більше ніж 200 м^2) – 4,74 млн осіб, так і в мережевих – 4,80 млн Значно менше споживачів фітнес послуг (550 тис.) є в малих клубах площею менше ніж 200 м^2, хоча один із таких клубів – «Mrs. Sporty» – має найбільше представництво по всій Німеччині. У 2018 році збільшилася кількість споживачів мережевих клубів.

До міст Німеччини з найбільшою часткою активного населення належать: Франкфурт – 19,8 %; Мангайм – 19,4 %; Бон – 19 %; Дюсельдорф – 18,7 %; Бремен – 17,7 %; Штутгарт – 17,7 %; Кельн – 16,5 %; Нюрнберг – 16,5 %; Мюнхен – 15,8 %; Гамбург – 15,5 %. За прогнозами, у 2020 році фітнесом займатиметься понад 12 мільйонів жителів Німеччини [3, 4, 7].

Розглянемо також ефективність діяльності різних видів фітнес-клубів, тобто їхній дохід (рис. 3).

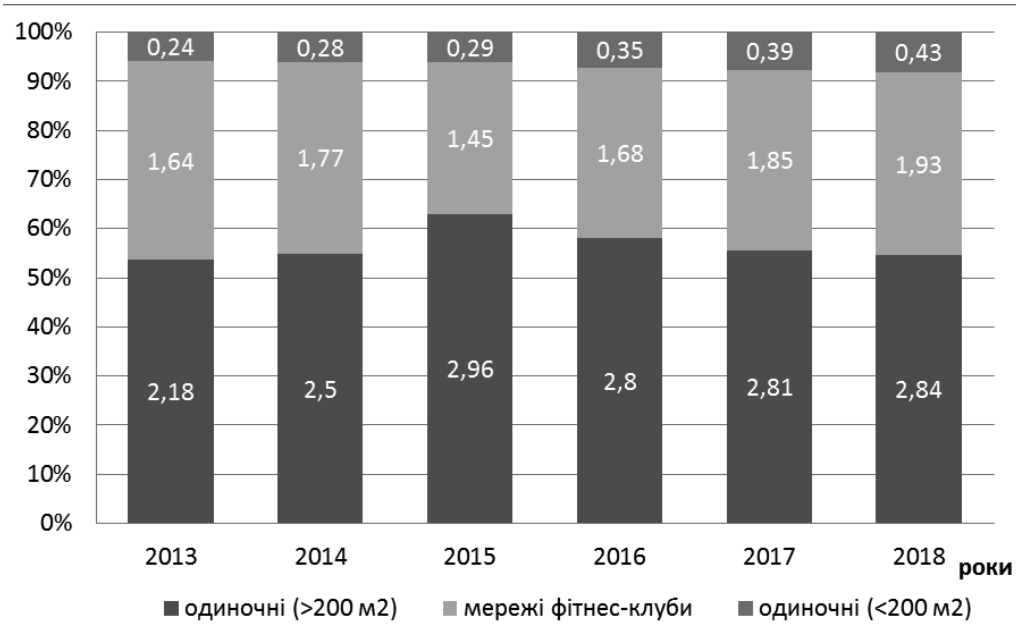


Рис. 3. Дохід фітнес-клубів залежно від виду [10]

За 2016 рік (початок 2017 р.) грошовий оборот німецької фітнес-індустрії збільшився і становив 5,05 млрд євро, на початок 2018 року – 5,20 млрд євро. Бачимо, що одиночні клу-

би заробляють більшу частину грошового обороту, а прибуток мережевих клубів – значно вище порівняно з іншими видами клубів.

Слід зазначити, що провідною мережею бюджетних фітнес-клубів продовжує залишатися німецька компанія McFit Group, загальне членство у 181 клубі якої становить 1,1 млн осіб та 1,7 млн на європейському ринку (McFit Group продемонструвала зростання членства на 130000 осіб за 2016 рік), Clever Fit (286 фітнес-клубів – 515000 осіб) та Fit X (49 клубів – 340000 осіб) [2, 4, 5, 6, 15]. Також заслуговує на увагу останніми роками дієвість мережі фітнес-клубів «Bodystreet», де пропонують тренування із використанням EMS (Electrical Muscle Stimulation) технологій, адже відбулося зростання цього сегмента фітнес-індустрії у Німеччині. На сьогодні мережа налічує 217 студій. Середня кількість клієнтів одного клубу «Bodystreet» – приблизно 150 осіб.

Таким чином, загальна кількість клієнтів у Німеччині сягає 32500 осіб. Річний оборот перших «Bodystreet»-клубів становить близько 150000–180000 євро, однак найбільш прогресивні клуби демонструють продаж на рівні 240000 євро. Мережа «Bodystreet» має більше клубів у Німеччині, ніж її конкуренти. Перспективою діяльності мережі «Bodystreet» є відкриття 200 клубів у найближчі 5 років в Італії. Наступним великим мережевим конкурентом після "Bodystreet" є компанія "Körperformen" із 88 клубами [2, 4, 5].

Слід зазначити, що для можливості займатися у клубі клієнт укладає договір – переважно на 1 рік. При цьому ціни на абонементи варіюють від 19 до 80 євро на місяць. У фітнес-клубах преміум класу найчастіше сума місячного обслуговування передбачає складання індивідуальної програми з тренером (рекомендації з харчування, проведення діагностики, детальне пояснення кожної вправи). Вбачаємо, що це достатньо професійно і правильно. Також, на нашу думку, заслуговує на увагу дотримання санітарно-гігієнічних норм у клубі, оскільки після кожного тренування кардіотренажери дезінфікують.

Для Німеччини характерна істотна роль держави у формуванні ринку фітнес-послуг. Особливу увагу приділяють підготовці кваліфікованих кадрів для фітнес-клубів шляхом законодавчо закріпленої системи навчання і сертифікації спеціалістів [8]. Так, на початку 2017 року загальна кількість працівників, які задіяні у фітнес-індустрії Німеччини, була 209,2 тис. (рис. 4).

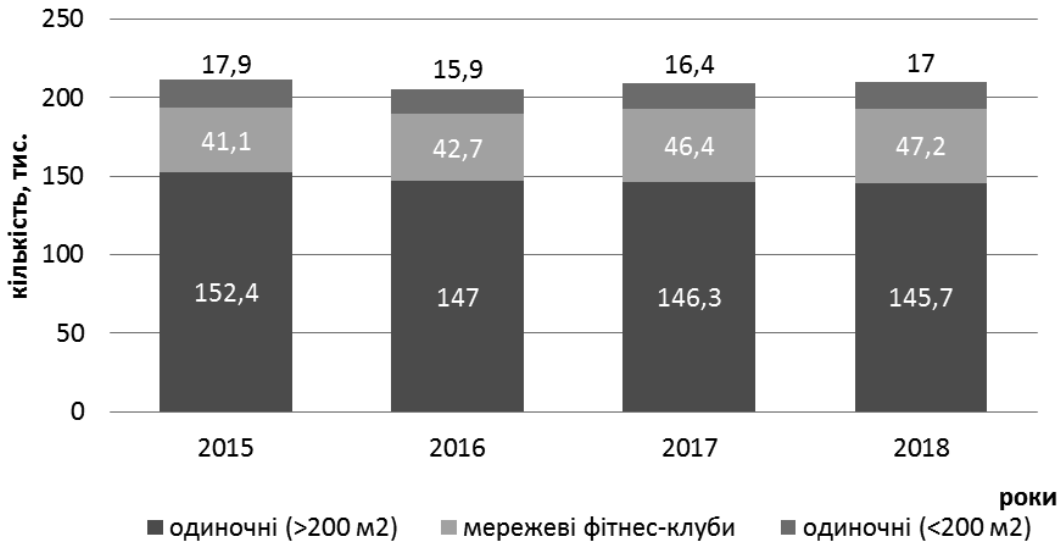


Рис. 4. Кількість працівників фітнес-індустрії Німеччини

Порівняно минулим роком ця кількість зросла на 1,7%. Безперечним лідером є одиночні фітнес-клуби (площа яких понад 200 м^2), де працює більше ніж 146 тис. працівників. Загалом середня кількість працівників у фітнес-клубах по всій Німеччині становить приблизно 24 особи.

У Німеччині також існує ринок віртуальних фітнес-клубів**.** Зараз на німецьких сайтах, що пропонують різні тренувальні програми у режимі онлайн, зареєстровано 358 тис. осіб. З них 64200 – активні користувачі, які щомісяця сплачують за надані послуги від 5 до 15 євро. Тобто для менш забезпечених існує такий економваріант.

У Німеччині стають популярними оздоровчі заняття під час обідньої перерви. Таку можливість стали пропонувати багато фірм.

Власники німецьких фітнес-клубів вважають, що найбільші перспективи є в дитячого фітнесу і фітнесу з особами старшими за 50 років. Також акцент роблять на індивідуальному обслуговуванні клієнтів. Отож дедалі важливішу роль матиме добір персоналу.

Вивчення німецького фітнес-ринку вказує на два ключові моменти. По-перше, триває швидке зростання преміум-клубів із найвищими цінами і клубів із найнижчими тарифами. По-друге, поряд з універсальними клубами з'являється дедалі більше спеціалізованих, наприклад для жінок, або клубів, які пропонують електростимуляцію м'язів тощо.

Важливим, на наш погляд, у діяльності фітнес-клубу Німеччини є наявність сертифіката якості DIN-Norm 33961 (ZerFit). Зазначимо, що 56 % усіх німецьких фітнес-центрів мають такий сертифікат, а 67 % з них – це одиночні фітнес-клуби, площею більше ніж 200 м^2.

Перспективою подальших досліджень є вивчення підготовки фахівців для фітнес-індустрії Німеччини.

Висновки:

1. Німеччина належить до трійки лідерів як за отриманням прибутку (5,05 млрд євро), так і за кількістю фітнес-клубів (8684) у Європі, однак їх наявність та розміщення є нерівномірним і різним. Ті регіони Німеччини, які мають найбільшу кількість мешканців, відповідно мають і найбільшу кількість фітнес-клубів.

2. Роль мережевих компаній на німецькому ринку фітнес-послуг неухильно зростає, хоча кількісно на ньому, як і раніше, домінують підприємства малого бізнесу (75,6 %).

3. Для можливості займатися у клубі з клієнтом укладають договір. У фітнес-клубі дотримуються санітарно-гігієнічних норм.

4. У Німеччині особливу увагу приділяють підготовці кваліфікованих кадрів для фітнес-клубів шляхом законодавчо закріпленої системи навчання і сертифікації спеціалістів.

5. У Німеччині існує ринок віртуальних фітнес-клубів – зареєстровано 358 тис. осіб.

Список використаних джерел

1. Європа залишається найбільшим фітнес-ринком у світі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fitnessconnect.com.ua/bloh/1257-yevropa-zalyshaietsia-naibilshym-fitnesrynkom-u-sviti (дата звернення 18.12.2017).

2. Європейський ринок фітнес-послуг став найбільшим у світі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fitnessconnect.com.ua/bloh/917-yevropeiskyi-rynok-fitnesposluh-stav-naibilshym-u-sviti (дата звернення: 16.12.2017).

3. Найбільші мережі фітнес в Європі за кількістю членів (станом на 31 грудня 2016 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://de.statista.com/statistik/daten/studie/5555/umfrage/die-groessten-fitnessketten-europas/ (дата звернення 18.11.2017)

4. Немецкая фитнес-индустрия: бум продолжается [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://rus.europe.newsru.ua/article/18342638 (дата обращения: 02.10.2017).

5. Немецкая фитнес-индустрия: бурно растут премиум-клубы и дискаунтеры [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.dw.com/ru/немецкая-фитнес-индустрия-бурно-растут-премиум-клубы-и-дискаунтеры/a-5481663 (дата обращения: 01.11.2017).

6. Новости Германии. Спорт [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.dw.com. (дата обращения 02.11.2017).

7. Фитнес-клубы готовятся к сокращению потока клиентов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://rg.ru/2015/04/07/klient.html (дата обращения: 01.11.2017).

8. Хапп-Дмитренко Ю. В. Спортпарк Хольцкирхен. Фитнес и спорт как составляющие современной сервисной деятельности в Германии / Ю. В. Хапп-Дмитренко // Туризм в современном мире: направления и тенденции развития. – Хабаровск : ДВГУПС, 2013. – С. 250–252.

9. ChekhovskaL. Fitnessindustry:stateandprospectsofdevelopmentinthecountriesoftheworld / Liubov Chekhovska // Slobožans′kij Naukovo-Sportivnij Vìsnik. – 2017. – N 2(58). – C. 107–112.

10. Deutschland ist in Europa die Fitness-Lokomotive [Electronic resource] // Fitness Management International. – 2017. – № 131. – C. 22–23 https://issuu.com/fitnessmanagementinternational/docs/fmi_131_0317_issuu

11. EuropeActive [Electronic resource]. – Access mode: https: // europeactive.blackboxpublishers.com / en (date of application: 01.04.2017).

12. Hollasch K. The European Health & Fitness Market Report 2016 [Electronic resource]. – Access mode: http://www.europeactive.eu/ sites/europeactive.eu/files/events/EHFF2016/Karsten-Hollasch_EHFF2016.pdf/ (date of application: 01.04.2017).

13. The Fitness Trend Moves East: Emerging Market Demand in the UAE / McKechnie. S., Grant J., Golowala F. S., Ganesh P. // Europen Sport Management Quarterly. – 2006. – Vol. 6, Is. 3. – P. 289–305.

14. The IHRSA Global Report 2016 [Electronic resource]. – Access mode: http://download.ihrsa.org/pubs/2016_IHRSA_Global_Report_Preview.pdf (date of application 03.04.2017).

15. Proud to be McFIT [Electronic resource]. – Access mode: https://www.mcfit.com/de/unternehmen/unternehmen/ (date of application 01.10. 2017).

16. Von Michael Ashelm. Mehr als 10 millionenen Deutsche in Fitnessstudios [Electronic resource]. – Access mode: http://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/unternehmen/fitnessstudios-verzeichnen-starkes-mitgliederwachstum-14959104.html (date of application 01.10. 2017).

СОСТОЯНИЕ И ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ ФИТНЕСА В ЕВРОПЕ (НА ПРИМЕРЕ ГЕРМАНИИ)

Любовь ЧЕХОВСКАЯ

Львовский государственный университет физической культуры, г. Львов, Украина, e-mail: lyubahock@gmail.com

Аннотация. В статье раскрыто состояние и особенности функционирования оздоровительного фитнеса в Европе. Самые высокие темпы роста доходов по фитнесу в Европе продемонстрировали следующие страны: Швейцария – + 5,8 %, Германия – + 4,6 %, Финляндия – + 4,0 %. В статье представлена характеристика современного состояния и особенности развития фитнеса в Германии: доход, количество фитнес-клубов, количество членов в нем, среднее количество фитнес-клубов в городах, города Германии с наибольшей долей активного населения, численность работников фитнес индустрии и др. Изучение характеристики фитнес-индустрии Германии целесообразно с целью использования опыта для развития потенциала рынка фитнес-услуг в Украине.

Ключевые слова: фитнес, Германия, состояние, развитие.

STATE AND SPECIFICS OF FITNESS DEVELOPMENT IN EUROPE (GERMANY BY WAY OF EXAMPLE)

Liubov CHEKHOVSKA

Lviv State University of Physical Culture, Lviv, Ukraine, e-mail: lyubahock@gmail.com

Abstract. The article reveals the state and main features of health fitness functioning in Europe. The highest growth rates of fitness profits in Europe were demonstrated by the following markets: Switzerland + 5.8 %, Germany + 4.6 %, Finland + 4.0 %. The article describes the current state and features of the fitness development in Germany, namely income, the number of fitness clubs, the number of club members, the average number of fitness clubs in the cities, the cities of Germany with the largest fraction of active population, the number of employees in the fitness industry etc. Studying the German fitness industry peculiarities is expedient in order to apply the experience of this country for the development of the potential of fitness services market in Ukraine.

Keywords: fitness, Germany, state, development.

References

1. Yevropa zalyshayetsya najbilshym fitnes-rynkom u sviti [Europe remains the largest fitness market in the world]. [Elektronnyj resurs]. Rezhym dostupu: http://www.fitnessconnect.com.ua/bloh/1257-yevropa-zalyshaietsia-naibilshym-fitnesrynkom-u-sviti (data zvernennya 18.12.2017) (*in Ukrainian*)

2. Yevropejskyj rynok fitnes-poslug stav najbilshym u sviti [The European market of fitness services has become the largest in the world]. [Elektronnyj resurs]. Rezhym dostupu: http://www.fitnessconnect.com.ua/bloh/917-yevropeiskyi-rynok-fitnesposluh-stav-naibilshym-u-sviti (data zvernennya 16.12.2017) (*in Ukrainian*)

3. Najbilshi merezhi fitnes v Yevropi za kilkistyu chleniv (stanom na 31 grudnya 2016 roku) [The largest fitness networks in Europe by the number of members (as of December 31, 2016)]. [Elektronnyj resurs]. Rezhym dostupu: https://de.statista.com/statistik/daten/studie/5555/umfrage/die-groessten-fitnessketten-europas/ (data zvernennya 18.11.2017) (*in Ukrainian*)

4. Nemeczkaya fytnes-yndustryya: bum prodolzhaetsya [German fitness industry: boom continues]. [Elektronnyj resurs]. Rezhym dostupa: http://rus.europe.newsru.ua/article/18342638 (data obrashhenyya 02.10.2017) (*in Russian*)

5. Nemeczkaya fytnes-yndustryya: burno rastut premyum-kluby y dyskaunterы. [German fitness industry: booming premium clubs and discounters]. [Elektronnyj resurs]. Rezhym dostupa: http://www.dw.com/ru/nemeczkaya-fytnes-yndustryya-burno-rastut-premyum-klubы-y-dyskaunterы/a-5481663 (data obrashhenyya 01.11.2017) (*in Russian*)

6. Novosty Germanyy. Sport. [News from Germany. Sport]. [Elektronnyj resurs]. Rezhym dostupa: http://www.dw.com. (data obrashhenyya 02.11.2017) (*in Russian*)

7. Fytnes-klubы gotovyatsya k sokrashhenyyu potoka klyentov. [Fitness clubs are preparing to reduce the flow of customers]. [Elektronnyj resurs]. Rezhym dostupa: https://rg.ru/2015/04/07/klient.html (data obrashhenyya 01.11.2017) (*in Russian*)

8. Xapp-Dmytrenko Yu. V. Sportpark Xolczkyrxen. Fytnes y sport kak sostavlyayushhye sovremennoj servysnoj deyatelnosty v Germanyy[Sport Park Holzkirchen. Fitness and sport as components of modern service activities in Germany]// Turyzm v sovremennom myre: napravlenyya y tendencyy razvytyya. Xabarovsk: DVGUPS, 2013. S. 250–252.

9. Chekhovska L. Fitness industry: state and prospects of development in the countries of the world / Liubov Chekhovska // Slobožans′kij Naukovo-Sportivnij Vìsnik. Kharkiv, 2017. No 2(58). C. 107–112.

10. Deutschland ist in Europa die Fitness-Lokomotive //Fitness Management International, 2017. № 131. С. 22–23 https://issuu.com/fitnessmanagementinternational/docs/fmi_131_0317_issuu

11.EuropeActive. [Electronic resource]. Access mode: https: // europeactive.blackboxpublishers.com / en (date of application 01.04.2017).

12. Hollasch K. The European Health & Fitness Market Report 2016 [Electronic resource]. Access mode: http://www.europeactive.eu/ sites/europeactive.eu/files/events/EHFF2016/Karsten-Hollasch_EHFF2016.pdf/ (date of application 01.04.2017).

13. The Fitness Trend Moves East: Emerging Market Demand in the UAE / McKechnie. S., Grant J., Golowala F. S., Ganesh P. // Europen Sport Management Quarterly. 2006. Vol. 6. Iss.3. P. 289–305.

14. The IHRSA Global Report 2016 [Electronic resource]. Access mode: http://download.ihrsa.org/pubs/2016_IHRSA_Global_Report_Preview.pdf (date of application 03.04.2017).

15. Proud to be McFIT. [Electronic resource]. Access mode: https://www.mcfit.com/de/unternehmen/unternehmen/ (Date of application 01.10.2017)

16. Von Michael Ashelm. Mehr als 10 millionenen Deutsche in Fitnessstudios [Electronic resource]. Access mode: http://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/unternehmen/fitnessstudios-verzeichnen-starkes-mitgliederwachstum-14959104.html (date of application 01.10.2017)

Стаття надійшла до редколегії 20.11.2017
Прийнята до друку 27.12.2017
Підписана до друку 29.12.2017